

Experiment 2

Ročník IV. Číslo 2

Šk. rok 2022/2023

Bránu školy opustili
první absolventi

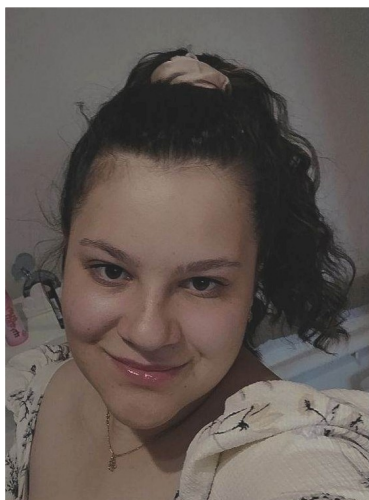

Experiment na 3. mieste!

Školský parlament v akcii... s. 9

Úspech v Biblickej olympiáde!

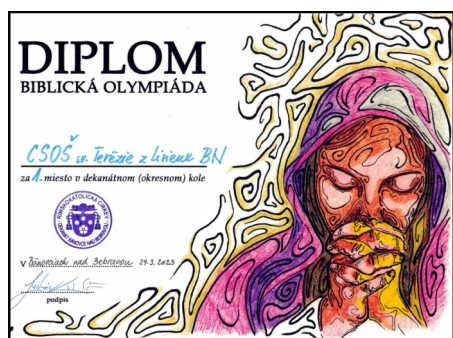

Vážení čitatelia!

V nasledujúcich riadkoch vám stručne priblížim náš školský časopis. Čo vlastne ponúka? Aktuality zo sveta CSOŠ, zaujímavé články, postrehy a názory našich študentov. Nájdete v ňom aj výsledky súťaží, na ktorých sme sa zúčastnili - vedomostných, ale aj športových. Spolu s nami môžete sledovať naše malé víťazstvá a radosti... Každé číslo nášho časopisu je obohatené niečím novým - v tomto napr. „uvidíte“, ako sme sa lúčili s našimi prvými štvrtákmi. Tak do toho! Čítajte a buďte v obraze, čo sa u nás v CSOŠ deje!

Samozrejme, všetci sa už tešíme na blížiacu sa prázdninu, ktoré určite budú plné zážitkov, dobrodružstiev, a najmä oddychu. Za celú redakciu vám želim krásne leto!

Andrea Bližnáková, 2.A

KALENDÁRIUM ...

FEBRUÁR

24. 2. sme sa pôde našej školy v rámci **DOD** privítali nádejných prvákov.

MAREC

13. 3. sme besedovali na tému **Odhaľovanie dezinformácií**, (s. 11),

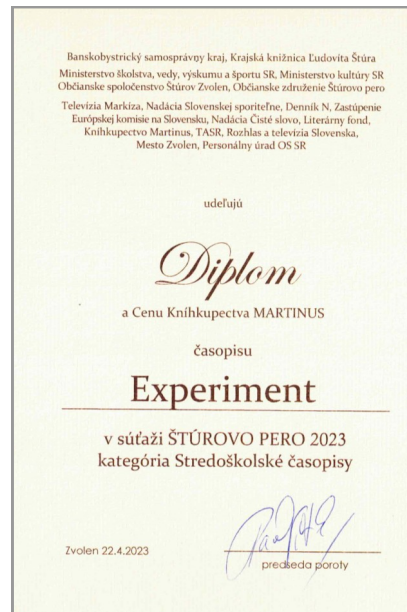
14. 3. nás npor. Mgr. Adam Gajdoš oboznámil s **trestnoprávnou zodpovednosťou mladistvých**, (s. 11),

20. 3. sme sa vybrali do **Hvezdárne** v Malých Bieliciach, (s. 4),

27. 3. v spolupráci s občianskym združením Chut' žiť sme sa zapojili do **prevenčného programu porúch príjmu potravy** (s. 8),

28. 3. pripravili členky ŠP pre svojich vyučujúcich milé prekvapenie ku **Dňu učiteľov**,

29. 3. sa uskutočnilo **dekanátne kolo Biblickej olympiády**, CSOŠ úspešne reprezentovali **Klára Košťálová** z 2.A, **Aleš Talian** z 1.A a **Terézia Dzuríková** zo 4.A (na fotografii) - pod vedením Z. Košťálovej podali výborný výkon, vyhrali **1. miesto** vo svojej kategórii a postúpili do diecézneho kola.

APRÍL

13. 4. sme s lektorkou Andreou Cox diskutovali na tému **Internetová bezpečnosť detí a mládeže** (s. 7),

20. 4. sme sa po prvýkrát zapojili do celoslovenskej akcie **Deň narcisov** (s. 6),

21. 4. v rámci 29. roč. súťaže **Štúrovo pero** udelilo kníhkupectvo Martinus časopisu EXPERIMENT cenu (poukážka - 30 eur) za sympatie, náklonnosť a lásku ku knihám (foto hore),

25. 4. sa konala **praktická časť OZ MS**,

26. 4. v diecéznom kole **Biblickej olympiády** v Nitre sme síce nezískali miesto na stupni víťazov, ale porota vyzdvihla našu scénu - jej kreativitu a výborne zakomponované posolstvo „spolahnúť sa na Božiu pomoc“.

Víťazi biblickej olympiády

alebo PESTRÝ ŽIVOT ŠTUDENTSKÝ

MÁJ

4. 5. si študenti oddýchli a načerpali duchovné hodnoty v rámci **duchovnej obnovy na tému Zmierenie**, ktorú viedol vdp. Róbert Holečka,

5. 5. sa v našej škole realizoval už 2. ročník sviatku s názvom **Deň lásky k pečeniu** (s. 7),

6. 5. sa konal druhý ročník **študentského plesu** (s. 8),

12. 5. sme sa zapojili do **celoslovenskej výzvy** - v školskej kaplnke sme sa pomodlili modlitbu sv. ruženca na úmysel "**udržať vo svete mier**",

15. 5. sme sa zamysleli nad ekologickými problémami našej planéty v rámci **Junior festivalu** s názvom **EKOTOPFILM** (s. 10),

16. 5. k nám zavítala 16-ročná **Španielka Lucy**, ktorá od zač. šk. roka žije na Slovensku v hosťovskej rodine (s. 6),

17. 5. sa študenti odboru výchovateľsko-opatrovateľská činnosť zásluhou Mgr. Kataríny Bučkovej a Zuzany Jančovičovej dozvedeli, ako je potrebné **postarať sa o imobilného klienta**,

29. 5. - 9. 6. vyučujúce absolvovali aktualizčné vzdelávanie zastrešené firmou **SOFTIMEX Academy**, s. r. o.

26. 5. sa **štvrtáci rozlúčili so školou**, na MS sa pripravovali v rámci nasledujúceho - akademického týždňa,

JÚN

5.-6. 6. sa konali **MS z ANJ, SJL a TČOZ**, v rámci ktorých študenti z odboru sociálno-výchovný pracovník úspešne ukončili svoje štvorročné štúdium, následne si 9. 6. prevzali maturitné vysvedčenia,

13. 6. v súťaži **Stredoškolské časopisy** sme získali 3. miesto :-)

Prví absolventi si prevzali maturitné vysvedčenia

Experiment na 3. mieste!

Po troch rokoch sa v Trenčíne opäť obnovila súťaž s názvom **Stredoškolské časopisy**, ktorú zastrešuje Krajské CVČ. V tomto roku súťažilo 7 časopisov, odbornú porotu tvorili: Jana Paulínyová (vedúca odboru komunikácie a marketingu v MsÚ v Handlovej), Radovan Stoklas (fotograf TASR) a Michal Bujna (reportér TV Markíza). Súťaž pozostávala z dvoch častí: v prvej časti porota zhodnotila celkovú úroveň jednotlivých časopisov, druhá časť predstavovalo zostavenie reportáže z ľubovoľného výletu. **Náš stredoškolský časopis výborne obstál v konkurencii a to isté môžeme povedať aj o dvojici študentiek - Alexandre Karmanovej (3.A) a Terézii Dzuríkovej (4.A)**, ktoré zastupovali redakčnú radu (na fotke spolu s vyuč. J. Kasalovou). Saške a Terke ďakujeme za **reprezentáciu** a blahoželáme k úspechu, ale poďakovanie aj blahoželanie zároveň patrí všetkým prispievateľom – redaktorom, ktorí náš časopis tvoria. **Spoločnými silami sme si vybojovali 3. miesto!**

red.

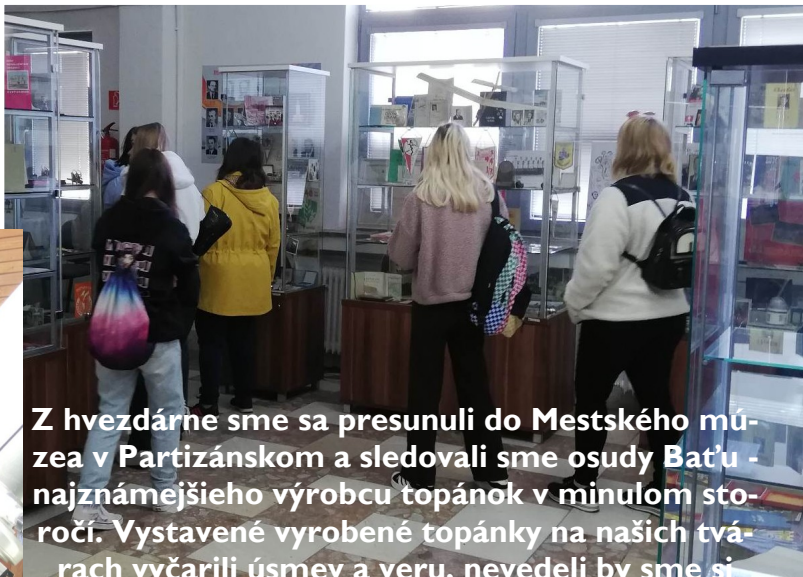

Meteorologická jar a 35. výročie hviezdárne ...

Jedného pekného dňa sa celá škola vydala autobusom do blízkeho mestečka Partizánske. Cestou sme sa zastavili v Hviezdárni v Malých Bieliciach.

Úvodná prednáška o planétach a hviezdach bola obrazne doplnená videofilmom. Následne sme po výstupe do astronomickej pozorovateľne cez šošovkový ďalekohľad pozorovali 375-krát zväčšenú planétu Slnko.

Z hviezdárne sme sa presunuli do Mestského múzea v Partizánskom a sledovali sme osudy Baťa - najznámejšieho výrobcu topánok v minulom storočí. Vystavené vyrobené topánky na našich tvárach vyčarili úsmev a veru, nevedeli by sme si z nich vybrať. Výstava bola doplnená fotografiami a predmetmi olympijských hier.

V centre mesta sme márne hľadali symbol mesta - kvetinovú topánku, ktorá býva v zime schovaná.

Ale našli sme toto →

Mimochodom, vedeli ste, že firma Baťa svojou existenciou ovplyvnila nielen obuvnícky priemysel v regióne, ale aj kultúru a vzdelanosť jeho obyvateľov?

Touto exkurziou nás sprevádzala p. uč. Tkáčová-Hírešová a p. uč. Kmotorková. Zapadnú, nie?

Klára Košťálová, 2.A (piata)

Miesta, ktoré treba navštíviť

reportáž

Wawel - kráľovský hrad a katedrála

V jeden deň mojej mame v sociálnej sieti vyskočila upútavka na zájazd od istej cestovnej spoločnosti. Hneď ju zaujala, pretože obsahovala mená miest, ktoré vo mne už istú dobu evokovali nadšenie. Rozhodnutie bolo jasné - zájazd sa musel objednať! Keďže dátum zájazdu vychádzal na týždeň, keď sa na našej škole konali aj praktické skúšky, tento výlet som trochu považovala aj za odmenu.

Ani som sa nenazdala a deň zájazdu bol tu! Museli sme vstávať veľmi skoro. Kým sme prišli do Žiliny, autobus sa naplnil a pani sprievodkyňa nás oboznámila s ďalšími krokmi a rozdala nám vstupenky. Po jej príhovore nasledovala dlhá a strastiplná cesta k poľským hraniciam - tam sme už videli brány nemeckého koncentračného tábora Auschwitz. Po vstupe do objektu sme museli prejsť vstupnou kontrolou, nasadili sme si slúchadlá s malým adaptérom a potom už začala trojhodinová prehliadka desivou históriou rozdelená na dve časti - jedna časť v spomínanom

tábore **Oswiecim**, na druhú časť sme sa presunuli do tábora **Březinka**. Obidve prehliadky vo mne evokovali zmiešané pocity. Navštívili sme baraky, kde sa zverstvá konané na Židoch odohrávali - teraz boli plné záberov zo selekcií, príp. tajných fotografií zhotovených väzňami. Mňa osobne najviac zasiahlo to, čo som zahliadla v baraku číslo 12 - v strede miestnosti umiestnená urna s popolom mŕtvych, tento popol bol nájdený v kremačných peciach. Ďalšie miesta, ktoré iste aj u iných členov vyvolávali zimomriavky, boli tzv. sprchy (pričom na stenách boli vidieť reálne prejavy zúfalstva väzňov), stena, pri ktorej sa konali verejné popravy a šibenica, na ktorej bol popravený veliteľ tábora Rudolf Höss. Jedna celá miestnosť bola venovaná väzňom, ktorí neprežili - ich pamiatka bola zachovaná vďaka fotografiám rozmiestnených po ste-

nách, iná miestnosť predstavovala spáľňu „kápov“ (väzňov, ktorí boli táborovými dozorcami poverení, aby dávali pozor na ostatných). V časti Březinka sme spozorovali „smutne slávny“

obraz koľajníc, baraky a rampu, pri ktorej sa vykonávali selekcie.

V **Krakove** nás sprievodkyňa previedla historickou časťou mesta, počas rozchodu ma zaujali pamiatky, kostoly a nádherná katedrála. Taktiež sme ochutnali tradičnú poľskú kuchyňu - **Pierogi** (pirohy plnené mletým mäsom alebo kyslou kapustou) a **Golabki** (mleté mäso s ryžou zabalené v zelenom liste) a samozrejme, nakúpili sme pár suvenírov. Ani sme sa nenazdali a náš zájazd sa pomaly blížil ku koncu - nakoniec sme už len nastúpili do autobusu a čakala nás dlhoočinná cesta domov.

Anna Mária Jeřábková, 4.A

Ako sa žije v Španielsku?

Medzinárodná organizácia AFS sprostredkúva študentské pobyty pre stredoškóľakov na celom svete.

Počas pobytu študenti žijú v hostiteľskej rodine a navštevujú vybranú strednú školu 3, 6 alebo 10 mesiacov. Spoznávajú iný školský systém, život v rodine, kultúru, zvyklosti, nových ľudí, získavajú nové priateľstvá a zlepšujú svoje jazykové zručnosti. Komunikačným jazykom v programe AFS pre všetky krajiny je angličtina. Aj na pôde CSOŠ sa uskutočnilo milé stretnutie našich žiakov so študentkou Lucy. Lucia je 16-ročná Španielka, ktorá žije na Slovensku u hostiteľskej rodiny už 9 mesiacov. Porozprávala nám o Španielsku a jeho zvykoch, o odlišnostiach s našou krajinou a mentalitou, o Columbii, odkiaľ pochádza jej mama aj o svojom

živote, štúdiu a záujmoch na Slovensku. Jej rozprávanie v angličtine bolo poprepletané aj slovenskými slovíčkami ako „trdelník“, „papuče“, „šibi-ryby“ a pod. To, že si Lucy svojou spontánnosťou získala mno-

hých študentov, dokazuje záujem komunikovať s ňou aj po odznení prezentácie a ukončení oficiálnej časti. Ďakujeme za netradičnú hodinu angličtiny a geografie v jednom!

p. uč. Murínová

Lucy medzi tretiačkami

Deň narcisov

Dňa 20. 4. 2023 sme sa prvýkrát zapojili do celoslovenskej akcie na pomoc onkologickým pacientom a ich rodinným príslušníkom, ktorú zastrešuje Liga proti rakovine. Okrem samotných finančných príspevkov sme vytvorili aj dve "družstvá", ktoré obetavo brádzili ulice mesta a snažili sa motivovať k príspevkom okoloidúcich.

Ad'a, Kaja, Saša a Lucia (foto zľava) spolu vyzbierali 758,30 eur. Ďakujeme im za túto obetavú činnosť, a samozrejme, ďakujeme aj všetkým, ktorí zbierku podporili.

red.

Deň lásky k pečeniu

2. ročník

Je to sviatok, ktorý vymysleli študenti v rámci výučby predmetu metodika edukačných činností.

Jeho cieľom je nielen predstaviť rôzne koláče, ale prostredníctvom ich prezentácie a ochutnávky má aj ambíciu vytvoriť u žiakov pozitívny vzťah k pečeniu. Do akcie boli zapojení všetci žiaci školy, ktorí na vopred stanovený termín priniesli vlastnoručne zhotovené koláče. Tie mohli byť akékoľvek: slané, sladké, pečené aj nepečené.

Najchutnejšie koláče získali hlasy a **traja autori aj malú**

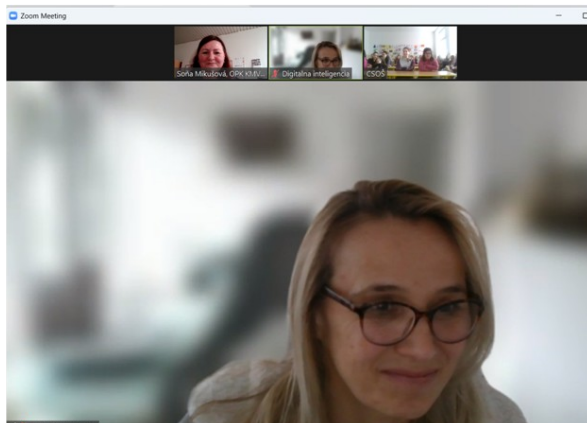
odmenu za svoju námahu. Ako vidíte na fotke, sviatok sa teší veľkému úspechu a záujmu (nielen) zo strany žiakov :-)

A kto sa postavil na stupienok víťazov? Lea Bráňová z I.A, Alexandra Matásová a Miriama Čerňanská zo 4.A

p. uč. Tkáčová-Hírešová

Bezpečne na internete

Spolu s lektorkou Andreou Cox (na fotografii) z OZ DigiQ (Digitálna inteligencia) sme diskutovali na tému Internetová bezpečnosť detí a mládeže. Spoločne sme si zopakovali nie-

koľko dobrých rád: 1. dobre si premyslieť, čo a kde zverejňujeme, 2. poistiť svoje kontá silným heslom, 3. prezentovať svoje lepšie ja – nesnažiť sa zaujať negatívnym obsahom, 4. myslieť na to, že všetky naše aktivity zanechávajú v digitálnom svete stopu a mnohých (možno aj našich budúcich zamestnávateľov) zaujíma, ako a čím sa prezentujeme. Pre zaujímavosť uviedla aj výsledky štatistiky, ktorá odhalila, koľko ľudí

v jednej minúte napr. nakupuje online alebo komunikuje cez sociálne siete, atď. Poukázaním na množstvo účastníkov tejto „internetovej komunikácie“ zároveň zdôraznila, že nie všetok ponúkaný obsah je vždy pravdivý, bezpečný, prospešný..., vyzvala študentov k opatrnosti a predvídaní podvodu, klamstva a skreslenia informácií. Keďže sama lektorka uznala, že stredoškóľáci sú už v tejto oblasti podkutí, vyzvala ich k spolupráci, t. j. k pomoci svojim mladším i starším spoluobčanom, ktorí nie sú v digitálnom svete takí „zorientovaní“. red.

Zoznámte sa, prosím :-)

Pôsobila u nás krátko, ale vždy s úsmevom

Mgr. Michaela Pilchová nastúpila do CSOŠ ako vyučujúca TSV. V druhom polroku však učenie zanechala, aby sa mohla venovať materským povinnostiam. Našťastie, sme ju stihli „vyspovedať“ ešte pred odchodom na materskú dovolenku.

Kde ste chodili na strednú školu? Po skončení ZŠ som presne nevedela, akým smerom sa chcem uberať, preto som išla na gymnázium. Navštevovala som Gymnázium Janka Jesenského v Bánovciach nad Bebravou.

Aké ste mali koníčky? Dlhé roky som hrávala hádzanú a popri strednej škole som sa venovala volejbalu.

Aký odbor ste vyštudovali v rámci VŠ? Študovala som na pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre - odbor učiteľstvo telesnej výchovy a pedagogiky.

Prečo ste sa rozhodli ísť týmto smerom? Pretože ma šport a práca s deťmi napl-

ňajú. Rada odovzdávam deťom nové skúsenosti, chcela by som mladú generáciu priviesť k športu.

Čo vás motivovalo ísť učiť práve na našu školu? Absolvovala som tu školskú prax a práve táto škola ma očarila tým, akí sú tu pozorní žiaci, príjemné prostredie a dobrý kolektív medzi pedagógmi. Som vďačná, že som mohla učiť práve na tejto škole.

Ak by ste si mohli vybrať jedno jedlo, ktoré by ste jedli každý deň, aké by to bolo? Určite pečené kura s ryžou.

Máte nejakú top farbu? Moja top farba je béžová, pretože je taká neutrálna.

Aká je vaša vysnívaná dovolenka? Chcela by som určite navštíviť Austráliu a „pobehať“ všetky ostrovy naokolo.

Prezradíte nám aj niečo zo súkromia? Mám úžasného partnera a jedno dieťaťko. A priznám sa, že ešte jedno by som chcela :-)

Aké máte vízie do budúcnosti? Aj najďalej by som sa chcela venovať tomuto povolaniu, pretože má naozaj baví práca s deťmi a šport.

Pani učiteľka, ďakujem Vám za rozhovor a prajem Vám veľa úspechov v súkromnom aj pracovnom živote!

Andrea Bližňáková, 2.A

Chut' žit'!

Prevenčný program porúch príjmu potravy (PPP), s ktorým sme sa stretli na hodinách biológie a starostlivosti o zdravie bol rozdelený do piatich týždňov, počas ktorých sa žiaci oboznamovali nielen s PPP, ale aj s dopadom ochorenia na celú osobnosť, rodinu. Hľadali odpovede na otázky: Kde vyhľadať pomoc? Čo je zdravý životný štýl? Aké sú riziká diét? Zamýšľali sa nad vply-

vom sociálnych sietí na ideál krásy, ale aj nad praktikami body shaming-u a s tým spojenou šikanou.

Do problematiky sme nahliadli prostredníctvom Valentíny a jej životného boja s mentálnou anorexiou a bulímiou. Prihovárala sa nám prostredníctvom krátkych klipov spestrených trefnými ilustráciami, ktoré sme ďalej na hodine rozoberali.

Bezplatná linka pomoci

0800 221 080

Poruchy príjmu potravy sú veľmi vážnym ochorením, s početnými somatickými komplikáciami. V niektorých prípadoch môže dôjsť až k ohrozeniu života. Preto je veľmi dôležité dostať ich do povedomia mladých ľudí, ktorí sú najrizikovejšou skupinou pre ich vznik.

p. uč. Murínová

Školský parlament v akcii...

Tohtoročné fašiangy Študenti aj učitelia prišli v krásnych maskách. Tretiačky pripravili fánky, na ktorých si pochutila celá škola. Náš deň bol obohatený súťažou o najlepšiu "premenu". Výhrou bola darčková poukážka do cukrárne Ellis. Členovia ŠP určili víťazov - p. uč. Muriňovú v nádhernom kroji a Aleša Taliana z I.A v maske drevorubača. Počas veľkej prestávky sme si spríjemnili atmosféru hudbou na želanie. Ďakujeme všetkým, ktorí nabrali odvahu a prišli v maske!

2. ročník študentského plesu

Výborná nálada panovala už v úvode, keď študentov a ich priateľov či rodinných príslušníkov privítala riaditeľka Ing. Jana Virgovičová a zástupkyňa ŠP Andrea Bližnáková. Keďže DJ od prvej chvíle hral "správne hity", parket zaplavili nadšení tanečníci

a zábava postupne gradovala... Okrem "individuálnych kreácií" sme sa zabavili pri "metlovom" a "stoličkovom" tanci. K dobrej zábave sa pridalo chutné jedlo a bohatá tombola (ktorú zabezpečili Ad'a a Lucia) a vydarenejší večer sme si už ani nemohli predstaviť. Veríme, že tretí ročník bude minimálne taký vydarený ako tento.

členky ŠP a p. uč. Mujkošová

Kráľ a kráľovná plesu

Nálada gradovala pri stoličkovom tanci ...

Ad'ova sladká výhra v tombole

Junior festival

o fastfashion. Krátke filmy zahraničnej produkcie nás svojou myšlienkou a príbehom inšpirovali k ochrane prírody a životného prostredia. V závere si žiaci mohli vyskúšať online kvíz prostredníctvom „dokrútok“ známych slovenských hercov o vodíku a fastfashion. Cieľom projektu bolo inšpirovať študentov, aby sa správali k životnému prostrediu zodpovedne a každý začal sám od seba a vo svojom najbližšom okolí.

Neustále počúvame o klimatickej hrozbe, o globálnych zmenách klímy, vymieraní rastlín a živočíchov... Preto sa tvorcovia filmového festivalu Ekotopfilm rozhodli priniesť environmentálnu výchovu priamo k študentom. Tak vznikol Junior festival, ktorého sme sa 15. 5. 2023 v MsKS v Bánovciach nad Bebravou zúčastnili aj my.

V jednom bloku sme mali možnosť pozrieť si niekoľko filmov o neprebádanom podmorskom svete, amazonskom pralese a o našom najväčšom zimujúcom dravcovi – orliakovi morskom. V ďalších filmoch odzneli tipy ako znížiť produkciu odpadu, vytvoriť komunitné kompostovanie, ako zneškodniť odpad a neupchať odpadové potrubia, ako aj fakty a mýty

p. uč. Murínová

Foto hore: študenti CSOŠ v MsKS, foto dole: ekologické uskladnenie potravín.

Pohlucujú náš čas

Kedysi bolo všetko inak, deti a mládež nepoznali nič také ako internet a sociálne siete. Dnešná mládež je na nich priam závislá. Staršie generácie sociálne siete nepotrebovali, prečo naša generácia áno? Nazdávam sa, že skutočným dôvodom je to, že sme vyrástli na technológiách, a preto si nevieme svoj život bez nich predstaviť.

Ľudia sú už natoľko vžití do sociálnych sietí, že začínajú mať problém komunikovať s inými, majú menšiu slovnú zásobu a väčšinu času trávia doma. Je to tak, nestretávame sa vonku tak ako naši starí rodičia. A to je škoda. Ale všetko má nielen ne-

gativita, ale aj pozitíva. My – na rozdiel od starých rodičov - môžeme udržiavať kontakt s kamarátmi a rodinou, ktorí sú ďaleko, napr. v zahraničí. Na internete sa môžeme ľahko zoznámiť s ľuďmi, ktorí majú podobné záujmy ako my. Prostredníctvom sociálnych sietí môžeme zdieľať svoje zážitky.

Ak sa zamyslíme nad vizuálnym vzhľadom sociálnych sietí, zistíme, že majú rovnakú farbu - modrú. Je to tým, že modrá farba symbolizuje priateľstvo a spoločenstvo, čo sociálnym sieťam pridáva na hodnotu a zvyšuje ich zámer komunikovať priateľsky. Ale aj tak treba byť

skutočne opatrný, lebo tak isto ako existujú dobrí ľudia, existujú aj tí, ktorí si na iných vybijajú svoj hnev, modernejším názvom ich voláme "hateri".

Čo dodať na záver? Dnes berieme médiá a internet ako samozrejmosť – pomáhajú nám, bavia nás, potrebujeme ich. Do akej miery ste na nich závislí – to si musíte ustriechnuť sami. Držím vám palce, aby ste mali čas aj skutočne žiť!

Alexandra Karmanová, 3.A

Trestnoprávna zodpovednosť začína od 14. roku

Študenti CSOŠ spolu s npor. Mgr. Adamom Gajdošom besedovali na tému Trestnoprávna zodpovednosť mladistvých. Beseda sa konala v rámci preventívneho projektu Nestaň sa páchatelom, ktorý na základe aktuálneho problémového správania mladistvých vypracovalo KR PZ v Trenčíne.

Cieľom besedy (ako aj preventívneho projektu) bolo oboznámiť mladých ľudí o rizikách a negatívnych dôsledkoch rôznych foriem ich konania, ktoré môžu vyvolať trestnoprávne následky.

V úvode boli študenti upo-

zornení na vekovú hranicu 14 rokov, pri ktorej sa stávajú trestne zodpovední. Postupne prišli na rad témy z viacerých oblastí: zatajenie vecí (napr. nájdený mobilný telefón), poškodzovanie cudzej veci, šikanovanie, extrémizmus, výtržníctvo, opakovaná krádež, šírenie poplašnej správy,... ktoré boli študentom podrobne vysvetlené, doložené citovaním paragrafov Trestného zákona a pre lepšiu ilustráciu konkretizované na rôznych situáciách. V závere stretnutia dostali študenti priestor na otázky, ktoré, i keď boli širokospektrálne (o. i. napr. o § 363, o prevádzaní cudzincov), npor. Gajdoša nezaskočili.

V spolupráci s KR PZ sa besedy zúčastnila i Mgr. Soňa Mikušová zastupujúca Informačnú kanceláriu pre obeť Trenčín, jej cieľom bolo poukázať na riziká spojené s používaním sociálnych sietí. V rámci svojej prednášky a krátkeho videa vystrihala študentov pred „spadnutím“ do rúk organizovaných skupín, ktoré pod rúškom nadväzovania kontaktov nabádajú mladistvých k zverejňovaniu nevhodného materiálu (napr. súkromné fotografie intímneho charakteru). Zároveň zdôraznila študentom, aby sa v prípade potreby nebáli vyhľadať pomoc svojich blízkych i odborníkov.

red.

Odhaľovanie dezinformácií

... prednášku na túto tému predniesla v CSOŠ Ing. Dana Jamborová (na fotografii), manažérka Europe Direct Trenčín.

V rámci svojej prezentácie zorientovala študentov vo svete digitálnych technológií, poukázala na ich pozitívne i negatívne stránky. **Cieľom jej snaženia bolo motivovať študentov k väčšej ostražitosti pri preberaní informácií z rôznych webových sídel**

v duchu hesla: Dôveruj, ale preveruj. Na exaktných príkladoch dokázala, že aj na prvý pohľad dôverne vyzerajúce fakty a videá môžu byť účelne spracované a zneužitie na manipuláciu verejnej mienky. Poradila študentom, aby sa (okrem obsahu článkov) zaujímali aj o autorov článkov a prevádzkovateľov webových sídel, z ktorých informácie preberajú.

red.

Naše nové posily z I.A

...prezradili, ako si zvykli na nové prostredie a nielen to :-)

MARTIN

Narodil som sa 14. 7., som športový typ. Hrávam futbal, rád sa zapájam do rôznych športových súťaží. V rámci školy školy som bol napríklad na súťažiach: kalokagatia je to „kvízový beh“, cezpoľný beh, ping pong, volejbal a bedminton. Dúfam, že budúci rok sa zúčastním ešte na viacerých športových súťažiach. Na škole sú dobrí učitelia a super kolektív, s ktorým som zažil super zážitky v tomto roku, teším sa na ďalšie roky a ďalšie zážitky.

ALEŠ

Už od detstva som sa rád učil - od práce s otcom okolo domu cez školu, až po moje voľnočasové aktivity. Najviac sa zaujímam o svoje koníčky - chov zvierat a rybnárstvo. So

záľubami prichádzali aj povinnosti, ktoré som musel vykonávať, ak som chcel v nich pokračovať. Tieto koníčky ma postupne učili povinnosti mať rád a robiť ich bez zbytočných rečí. S odstupom času som si uvedomil, že to, do čoho nás „nútia“ rodičia, nie je vždy zlé.

ADRIÁN

Mám 17 rokov. Bývam v obci Libichava. Mám rád písanie poviedok. Svoj čas zvyčajne trávim doma - hrám hry na xboxe alebo pozerám filmy a seriály na mobile. Mám modré oči, hnedé vlasy a veselý úsmev. Zbieram luskáčiky, matriošky a cirkevné sošky. Moje najlepšie jedlo sú hranolky, rybie prsty, pizza, francúzske zemiaky a granadír.

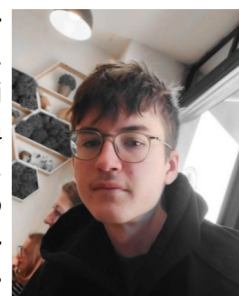
KRISTIÁN

Meriam 191 cm, mám 17 rokov a bývam v Trenčianskom Jastrabí. Mám rád hokej, futbal, rád hrám aj basketbal. Mojm koníčkom je cyklistika a turistika, vo voľnom čase poz-

erám japonské seriály. Páči sa mi japončina a španielčina. Okrem toho si aj rád pospím a najradšej jem špagety a palacinky. Mám dvoch súrodencov - staršiu sestru a mladšieho brata.

MARTINA

Mám 16 rokov a bývam v Bánovciach nad Bebravou. Vo voľnom čase chdím von s kamarátmi. Rada čítam knihy, ale už len v anglickom jazyku. Mám veľmi rada zvieratá, okrem hmyzu - toho sa bojím. Keď sme bývali na dedine, chovali sme aj emu. Rada jazdím na koňoch. Možno to tak nevyzerá, ale som veľmi priateľská a empatická osoba.

My prváci :-)

S výberom SŠ som veľmi spokojná. Na novej škole sa mi páči dobrý kolektív a užasní učitelia. Každé ráno chodím do školy s radosťou a s úsmevom na tvári.

Učitelia sú k nám milí, vždy nám pomôžu, keď máme nejaký problém. Sú dobrosrdeční a zábavní, sú ochotní vždy nám všetko vysvetliť aj viackrát. Keď sme smutní,

snažia sa nás za každú cenu rozveseliť. Občas nás vedia aj nahnevať, no aj my ich. S písomkami to nie je žiadna hračka, vedia nás dosť potrápiť. Občas sa pri opravovaní písomiiek musia chytiť za hlavu, keď vidia aké hlúposti sme schopní zo seba dostať. Zozačiatku si mysleli, že sme „márni“, no opak je pravdou - keď chceme, vieme spolupracovať a mať dobré známky. Učitelia si mysleli, že sme tichí, ale zistili, že keď sa „rozkecáme“, tak sa nevieme

zastaviť.

V triede nás je pätnásť. Do kolektívu som hneď zapadla a našla som si kamarátov. Zo všetkého si vieme spraviť srandu. V našom kolektíve sa nedá byť smutným, vždy sa nájde nejaká činnosť, pri ktorej sa nám zlepší nálada. Vieme poradiť pri úlohách, ale aj pri písomkách. Sme veľmi vynaliezaví, hlavne keď spojíme viac hláv dokopy.

Lea Bráchovej, I.A

Hľadáte liek na bolesť duše?

Bolesť duše je situácia, ktorej sa v živote nevyhneme. A poviem vám, nie je to nič príjemné. Fyzickú bolesť

môžeme potláčať liekmi, ale tú psychickú, žiaľ, nie.

Niekedy sa nám prihodí nepríjemné veci, ako je napríklad strata blízkej osoby, pracovné preťaženie, zlomené srdce a mnoho iných trápení. Častokrát naše emócie, pocity dusíme v sebe, pretože nechceme zatŕžať ostatných. Ale ja osobne si myslím, že najlepším liekom na bolesť duše je práve dobrá spoločnosť. Čo je viac, ako sa vyrozprávať, postávať ľuďom, ktorí nás vypočujú a povzbudia? Som veľmi vďačná za takýchto ľudí v mojom okolí, či už je to rodina, priatelia, učitelia, spolužiačky. Keď mi zomrela babka, bola to pre mňa veľká rana. Práve vtedy, keď som najviac potrebovala podporu, sa ukázali právi priatelia, vďaka ktorým som toto náročné obdobie zvládla. Presne títo ľudia by mali mať v našom srdci špeciálne miesto.

Naopak, aj my by sme mali byť dobrou spoločnosťou. Vzájomná pomoc a podpora je podľa mňa cennejšia ako materiálne veci.

Taktiež si myslím, že na bolesť duše zaberajú aj povinnosti v práci, doma či veľa učenia v škole. Pomôcť zabudnúť nám môžu aj voľnočasové aktivity, ako je plávanie, lyžovanie, korčuľovanie, kreslenie, pobyt v prírode a mnoho iného - verím, že každý si nájde niečo, čo ho baví, zaujíma. Mňa baví hasičstvo, kone a pobyt v prírode. Milujem ten blahodarný pocit, keď sa pri vodnom útoku hodím do kade plnej vody a tíško pozorujem, ako všetkými hadicami preteká voda. Určite aj vy poznáte takýto pocit pokoja pri aktivite, ktorú radi vykonávate vo svojom voľnom čase. A viete, čo je ešte lepším liekom na bolesť duše? Keď robíte voľnočasové aktivity s ľuďmi, ktorých máte radi. Pri týchto radoostiach aspoň na chvíľu, zabudnete na trápenie.

A tak sa pomaly dopracúvam k citátu Ch. Paoliniho: „Dobrá spoločnosť a mnoho povinností bývajú tým najlepším liekom na bolesť duše.“ Súhlasíte?

Andrea Bližnáková, 2.A

Kde je vlastne náš domov?

Je to vytúžená krajina, v ktorej žijeme?

No možno je to miesto,

kde sme sa narodili a strávili väčšinu nášho pozemského života.

Každý človek si hľadá priestor, kde by sa mohol usadiť a prežiť kvalitne svoj život. Už ako malé detičky vyrastáme v rodine, ktorá sa stala našim domovom. Neskôr putujeme životom ako vtáci na nočnej oblohe a chceme sa osamostatniť - nájsť si svoj vysnívaný domov. Pre niekoho to môže byť rodinný dom na dedine s hlučnou zverinou. Náročný človek si túži nájsť domov niekde v zahraničí. Ja si myslím, že je oveľa lepšie usadiť sa na Slovensku ako niekde v zahraničí. Domnievam sa, že život na Slovensku je nám blízky. Však je to naša rodná zem a my sa jej nemôžeme len tak zriecť. Poznáme všetky zvyky a rodinné tradície na Slovensku.

Preto je podľa môjho názoru Slovensko tým najúžasnejším domovom, aký si môže človek priať. Je to moja rodná zem, v ktorej túžim žiť do konca svojho života. Môžem povedať, že ja som už svoj domov našla a nemienim si hľadať iné miesto, ktoré budem nazývať svojím domovom.

Karina Straková, 4.A

Darček pre novorodencov

Študentky 2.A sa nechali inšpirovať p. uč. Šujanovou a zapojili sa do výzvy Slovenského Červeného kríža. V rámci akcie **Kibko pre predčasne narodené deti** uháčkovali desať prikrývkov pre detičky do inkubátorov.

red.

Netradičné učenie

„Kreativita je rovnako dôležitá ako schopnosť písať a čítať.“ Ken Robinson

Krasko a my

Opäť sme sa v rámci SJL ponorili do básní Ivana Kraska, predstaviteľa symbolizmu a impresionizmu. Druháčky sa po prečítaní básní zo spoločenskej, intímnej a deskriptívnej lyriky pokúsili o ich výtvarné stvárnenie. Zaujali ich básne: Topole, Pieseň, Vesper domicae.

Hej, topole, tie topole vysoké!
Okolo nich šíre pole – –
Čnejú k nebu veľké, čierne
– zrovna jako čiesi bôle –
topole.

Klaudia Robotová

Kniha života

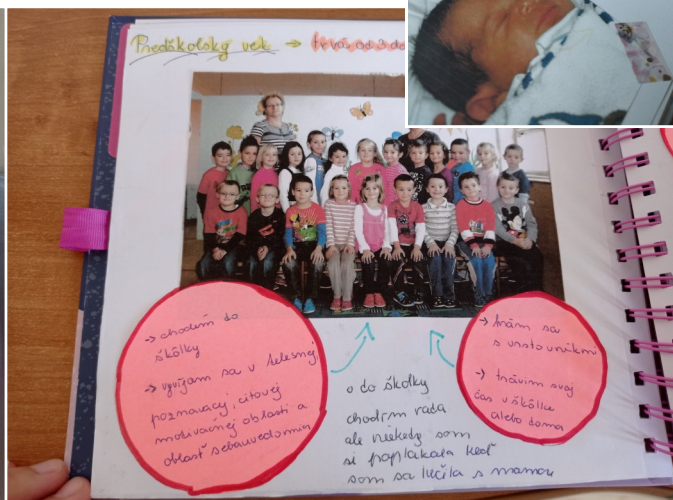
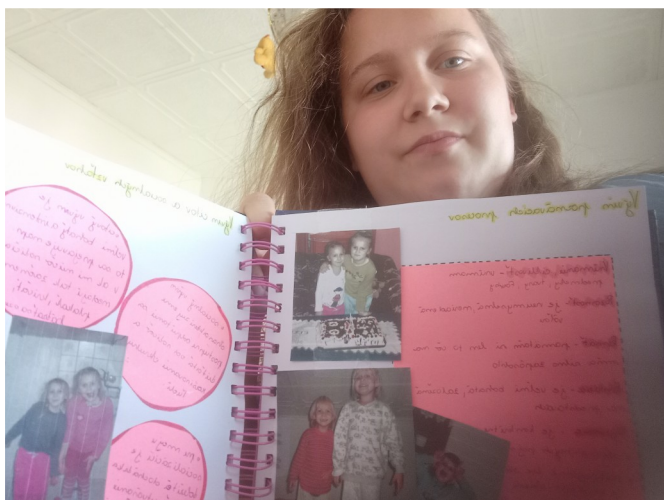
Aj tento školský rok mali druháčky na psychológii zadanú celoročnú prácu - písať vlastnú Knihu života.

Opísali seba vo všetkých vývinových obdobiach. Okrem toho, že im to výrazne pomáhalo pri učení odborných poznatkov z vývinovej psychológie, bol to jeden z ich obľúbených spôsobov trávenia času.. niekedy aj s rodičmi (najmä mamami), ktoré

im pomáhali hľadať fotografie z detstva, rozprávali im o mnohých príhodách, zaspomínali si na svoje prvé slová, prvé hádky... Minulosť sa im podľa ich slov písala najľahšie. Prítomnosť - a teda obdobie adolescencie - bola pre ne výzvou. Pomenovávali a vyjadrovali zmeny v kognitívnych procesoch, v svojom prežívaní, osobnosti... Lepšie sa spoznali. Náročnejšie a pre niektorých aj najkrajšie bolo opísať

svoju budúcnosť v podobe dospelosti a staroby - sny, ambície a vízie... Zvládli to skvele a všetky sa tešia nielen skvelej pomôcke pri opakovaní na maturitné skúšky, ale aj krásnej spomienke na celý život.

p. uč.
Mujkošová

Overili sme si kúsok teórie v praxi

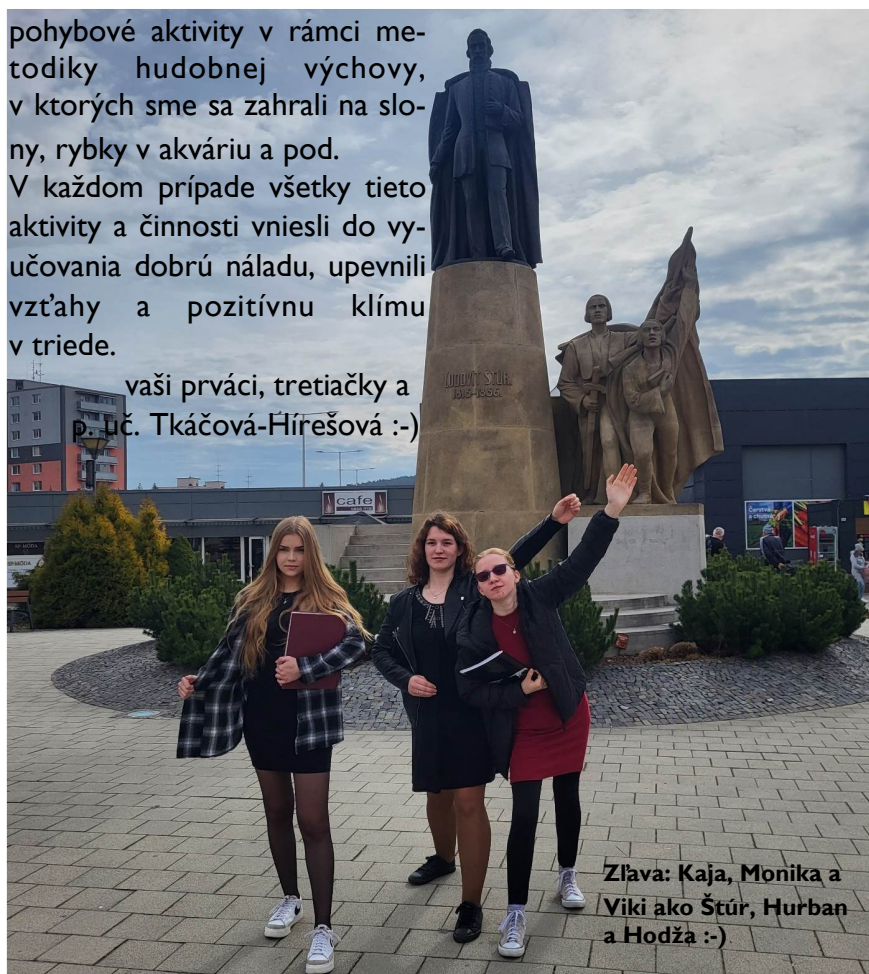
Blíži sa koniec školského roka a my vyhodnocujeme našu činnosť a aktivity.

„Obzreli sme sa“ napríklad v 1. a 3. roč. Viaceré aktivity nám ponúkli iný uhol pohľadu na preberanú teóriu, a zároveň preverili našu fantáziu, tvorivosť, rytmické cítenie, spoluprácu, dôveru, empatiu, vytrvalosť, ohybnosť, a dokonca aj rovnováhu. V predmete metodika edukačných činností to boli tzv. živé sochy (foto vpravo a dole). Spoznali sme tak výtvarné a sochárske diela významných umelcov z rôznych štýlových období. Metodika telesnej výchovy nás v podobe rôznych cvikov orientovaných na rovnováhu a akrobaciu preverila z viacerých strán na individuálnej aj kolektívnej úrovni (fotky prvákov). Z rytmu a hudobného cítenia nás vyskúšali hudobno-

pohybové aktivity v rámci metodiky hudobnej výchovy, v ktorých sme sa zahráli na slony, rybky v akváriu a pod.

V každom prípade všetky tieto aktivity a činnosti vniesli do vyučovania dobrú náladu, upevnili vzťahy a pozitívnu klímu v triede.

vaši prváci, tretiačky a p. uč. Tkáčová-Hírešová :-)

Zľava: Kaja, Monika a Viki ako Štúr, Hurban a Hodža :-)

Zľava: Viki, Mária, Sára, Monika, vpredu Kaja

Láskavá pomoc chorým

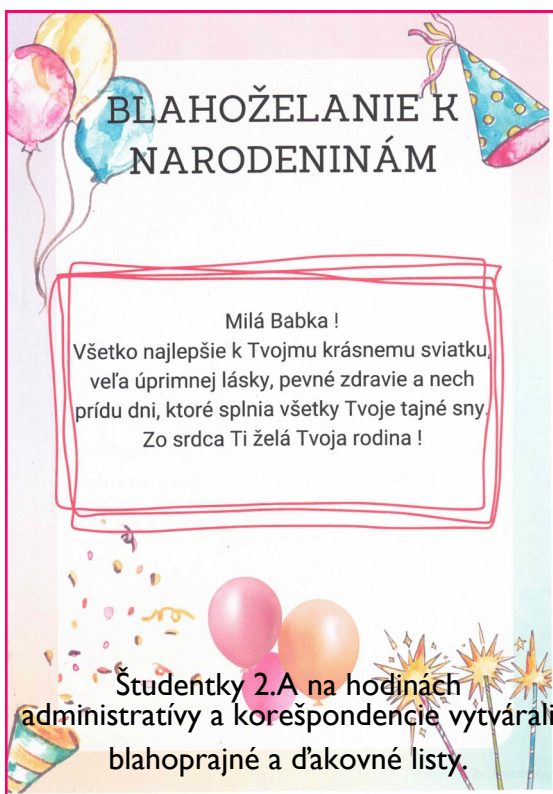

Naši študenti z odboru vychovávateľsko-opatrovateľská činnosť mali možnosť vidieť, počuť a zažiť na vlastnej koži, ako je potrebné postarať sa o imobilného klienta. Tieto informácie získali vďaka Mgr. Kataríne Bučkovej a Zuzane Jančovičovej, ktoré nám prezradili svoje rokmi overené techniky, zlepšenia a

detaily o tom, ako klientovi uľaviť od bolesti, predísť deku-bitom alebo zmierniť ich dosah. Zdôraznili tiež potrebu dôstojne ho sprevádzať napriek tomu, že telo mu už neslúži. Odborne, a zároveň ľudsky nám priblížili, ako správne a účelne meniť polohy klienta a aká je práca opatrovateľov v zdravotnom systéme nena-

hraditeľná: človek ako bio-psycho-sociálna bytosť potrebuje nielen liečiť svoje fyzické bolesti, ale aj prežiť svoj čas v príjemnom prostredí obklopený ľuďmi, ktorí svoju prácu robia s radosťou a odhodlaním. Pani Bučková a Jančovičová, ďakujeme Vám za Váš príklad!

študenti I.A a p. uč. Murínová

Avantgarda

v literatúre predstavuje novátorské smery 20. stor. (futurizmus, expresionizmus, konštruktivizmus, surrealizmus a i.) Aj tretiačky sa na hodinách SJL stali avantgardnými umelkyňami - Mária zostavila báseň z vystrihnutých slov, ktoré náhodne zoskupila do celku, Karolína, stvárnila „letné prázdniny pomocou symbolov.“

Ako sme športovali v parku

V nasledujúcom texte sa dozviete, aký program si na Deň detí pripravili vyučujúce CSOŠ pre svojich úžasných študentov... Možno sa už ako deti necítia, ale deťmi svojich rodičov zostávajú navždy.

Vlastne sme tento deň nazvali Športový deň. Všetci zúčastnení sa do programu viacmenej aktívne zapojili :-). Najprv si samostatne zvolili športovú a pohybovú aktivitu, napr. hry s loptou, bedminton či cvičenie na workoutovom ihrisku.

Okrem toho boli pre „športujúcich oslávencov“ pripravené aj pohybovo-náučné činnosti. Tieto pozostávali z práce vo dvojiciach, ktoré prechádzali celým parkom a mapovali informácie na náučných paneloch o flóre a faune vyskytujúcej sa v parku. Poznatky zaznamenávali na vopred pripravený hárok. Okrem pohybu tak boli spojené viaceré aktivity do medzipredmetových súvislostí (biológia, telesná výchova, pedagogika, biológia a

starostlivosť o zdravie, regionálna výchova a pod.). Pri jednotlivých pohybových a športových aktivitách študenti priamo demonštrovali nadobudnuté teoretické vedomosti z pedagogiky a ostatných predmetov.

Počasiu športovému dňu prialo! Aktivity neskôr vystriedal oddych a desiata. **Strávili sme príjemné dopoludnie v podobe aktívneho oddychu.**

p. uč. Tkáčová-Hírešová

Zľava: Braňo, Veronika a Sofia

Aj takto športuje 3.B na TSV

Lucia Striežencová

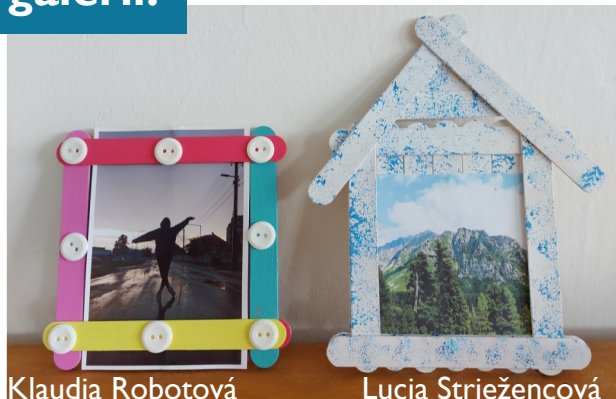

Natal Dúcka

**Vitajte
v našej galérii!**

Andrea Bližnáková

Kludia Robotová

Lucia Striežencová

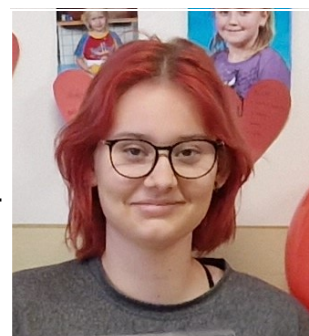
V rámci metodiky edukačných činností sa v 2. ročníku venujeme rôznym výtvarným, materiálovým a priestorovým technikám, ktoré následne môžeme využiť pri práci s deťmi a mládežou v ŠKD a CVČ. Na obrázkoch vidíte diela vytvorené pomocou textilu a gombíkov, ako aj jednoduché rámečky z drevených paličiek dotvorených formou koláže alebo výtvarnou technikou. Poslúžia ako drobné dekoračné predmety, ale aj ako vyučovacie pomôcky. Vedeli by ste napríklad vymenovať krajské mestá na Slovensku? Pomôžte si našou „gombíkovou“ mapou... red.

Robia šaty človeka?

Všetci poznáme príslovie „Šaty robia človeka“. Samozrejme, vo väčšine prípadov vám šaty (oblečenie) dodajú o človeku prvý dojem, ktorý však nemusí byť pravdivý. Poznám ľudí, o ktorých by ste povedali, že nevyzerajú veľmi priateľsky a pritom sú to tí najmilší ľudia, akých poznám. A potom zase poznám ľudí, ktorí vyzerajú priateľsky, ale vôbec nie sú. Sama som to zažila niekoľkokrát.

Nedávno, keď som bola vonku s kamarátmi, stretli sme jednu postaršiu paniu, ktorá po nás začala kričať hneď, ako sa k nám priblížila. Nadávala, že si neželá, aby sme sa tam „flákali“. Keď sme sa jej opýtali na dôvod, povedala, že nás tam niekoľkokrát videla robit’ „bordel“. Pritom sme tam boli po prvýkrát. Keď sme sa jej to snažili vysvetliť, nepočúvala a „navážala sa“ do nás naďalej, používala vety: „pozrite sa, ako vyzeráte,

ako banda sopliakov, ktorí iba robia problémy“ alebo „pozrite sa, ako sa obliekate“. Po výmene názorov to tetu už nebavilo a odišla. Určite to nebolo poslednýkrát, —————>

Ako to vidím ja...

glosy

Tradície

Naše Slovensko je bohaté na tradície a zvyky. Všetko nás naučili naše babky či dedkovia. Kto ich však bude šíriť, keď tu už oni nebudú?

Áno, Janka od susedov tancuje vo folklóre a áno, Ferko chodí s kamarátom vinšovať počas zimy. Ale to neznamená, že všetci to tak robia. Napríklad Veľká noc. Kedysi dievčatá maľovali vajíčka a piekli. Počas veľkonočného pondelka sa obávali toho, čo príde, ale vedeli, že budú zdravé a krásne ďalší rok. Teraz? Dievčatá stoja, pozerajú sa, aké je to trápne a keď vedia, že niekto príde „komentujú to“ a schovávajú sa, aj keď prišiel len ujo s voňavkou. Nemôžem vynechať ani chlapcov. Kedysi chodili s dedkom či s otcom hľadať prúty na korbáč. A keď išli šibať dostali maľované vajíčko alebo nejaké to euríčko. Teraz nechodia nikam, lebo ich to nebaví a povedia si „načo?“.

Ako máme udržať toto bohatstvo, keď sa každý pozerá len na to zlé? Moja „Veľká noc“ prebiehala tak, že ma obľiali jedným vedrom. Bola som aj celkom

rada. Keď som sa spýtala tatina, prečo ma neobľial, dostala som odpoveď, že z toho vyrástol. A čo budú mať naše deti, keď z toho vyrastajú naši rodičia? Nehovorím, že byť mokrá a stále sa prezliekať je sranda, ale pozrime sa na to zo stránky našich starých rodičov. Tešia sa, že nás vidia mladých a šťastných, plných energie, ... že môžeme chodiť na fašiangovú zábavu, stavať Máj, sláviť svätajánske ohne ...

Mám rada, keď mi rodičia či babka rozprávajú, čo robili a ako sa pri tom bavili. Chcela by som aby túto atmosféru zažili aj moje deti. Prečo sa oberať o naše zvyky a tradície, prečo pozerat' na to, čo si o nás myslia druhí? Ved' toto bohatstvo tu nie je navždy. Bude tu len dovtedy, pokiaľ sa oň budeme starať. Tak sa prestaňme sa pozerat' po starších, ako keby padli z Marsu a poďme sa baviť aj my!

Lucia Striežencová, 2.A

Božie Milosrdenstvo je tu pre všetkých

Je sobota večer 15. apríl 2023. Tento obyčajný dátum mi nič zvláštne nehovorí. Nič významné sa v tento deň nestalo. A predsa. Keby sa ľudia pozreli do cirkevného kalendára, zistili by, že je predvečer Sviatku Božieho Milosrdenstva. Ale ľudia sa do cirkevného kalendára bežne nepozerajú. Tí, čo chodia pravidelne na sväté omše vedia, čo sa vo farnosti deje. Vedeli to aj v túto sobotu. A preto prišli o 19.00 na Modlitbu k Božiemu Milosrdenstvu pred sviatostného Ježiša. Ľudia, ktorí chodia a milujú Boha, prišli osláviť tento sviatok. Našli si čas a zanechali všetko... možno všetko nepodstatné: telku, počítač, internet, lákavý Facebook, pohodlnú posteľ či teplú vaňu, grilovačku v záhrade alebo pútavú knihu. Modlitbu sprevádzal náš farský spevokol. Spevokol tvorí pár „duchom mladých“ ľudí, ktorí svojim srdcom chvália Boha. Stojí im za to, zrieknuť sa v sobotu večer teplého domova a prísť do nášho chrámu. Zaslúžia si oddiv, ved' ľudí, ktorí dokážu slúžiť sa nájde málo. Všetci sa modlili a spievali z celého srdca nielen v túto neobyčajnú sobotu, ale i predošlé soboty počas nácvikov. Sviatok Božieho Milosrdenstva sa dá osláviť rôzne. Náš farský kostol stojí v strede námestia a denne okolo neho prechádza množstvo ľudí. A Boh čaká. Čaká na každého z nás. Božie Milosrdenstvo je tu pre všetkých.

Klára Košťálová, 2.A

(dokončenie Robia šaty človeka?)

čo sa mi takéto niečo stalo, ale nemám v pláne preto meniť svoj vzhlad. Jediné, čo ma na tomto všetkom trápí je, že starší ľudia nedokážu prijať nový štýl mladých ľudí - potom sa dejú takéto zbytočné nehody a určujú sa rozdiely medzi dobrými a zlými ľuďmi podľa toho, ako sa kto oblieka.

Sabína Valaštinová, 2.A

Glosa - krátky komentár

polemického charakteru (v tlači, v rozhlase, v televízii) k aktuálnym udalostiam alebo problémom, často vyjadrujúci postoj alebo hodnotenie.

ANKETA: Koho považuješ za osobnosť?

Ja považujem za osobnosti svojich rodičov. Starajú sa o mňa od malička, naučili ma veľa vecí, chápu ma. Vedú ma k úcte k druhým, dobrosrdečnosti, ochote vždy pomôcť a dôkazom som ja. Od malička mi pomáhajú zvládať všetky moje prekážky, ktoré mi život kladie pod nohy. Vždy som im oporou a oni sú zasa moja opora. Aj v tej najťažšej chvíli si dokážeme pomôcť. Ani tá najväčšia hádka nás nedokáže rozdeliť.

Lea Brachtýrová, I.A

Človek si podvedome osobnosť vyberie. Nieкого, ku

komu vzhliada alebo ho fascinuje. Podľa mňa, osobnosti nie sú iba tí ľudia, o ktorých počujeme v médiách, že sú osobnosti alebo tí, ktorí niečo veľké v živote dosiahli. Osobnosťou sa môže stať ktokoľvek. Chcem tým povedať, že Milan Rastislav Štefánik podľa mňa nie je osobnosť? Vonkoncom nie. Myslím to tak, že osobnosťou nemusí byť pre nás iba človek, ktorý v našich očiach urobil niečo veľké. Nemusí to byť záchrana ľudského života alebo veľkodušný skutok. Naopak, stačí niečo malé. Napríklad pár slov, gesto, dokonca úsmev.

Spomínam si, že v Trenčíne žil jeden pán bez domova. Poznalo ho celé mesto. Rozveseloval ľudí. Dokázal vyčariť úsmev na tvári a vryť sa tak do srdca druhých. Aj keď toho nemal veľa, ani nedokázal niečo veľké, podľa mňa je osobnosť. Každý deň mal na mysli iba to najnutnejšie: kde sa vyspí, čo si zaje a zapije. Napriek svojej ťažkej životnej situácii bol schopný rozdávať radosť tam, kam prišiel a aj sám bol schopný radovať sa zo života. Podľa mňa je osobnosťou človek, z ktorého som schopný brať si povzbudivý, dobrý príklad.

Aleš Talian, I.A

Arteterapia – liečba umením

ALEBO Terapeutické využitie výtvarnej činnosti

Cieľom arteterapie nie je vytvoriť umelecky hodnotné dielo, ale dôležitá je jeho výpovedná hodnota. **Stredobodom činnosti je práve proces – zážitok z tvorby.** Využíva špecifické výtvarné postupy, metódy a techniky, medzi ktoré patrí napríklad kresba, maľba, modelovanie z hliny, práca s prírodným materiálom a iné. Na hodinách pracovnej výchovy

s metodikou sme vyrábali domácu modelovaciu hmotu a vyskúšali sme si niektoré z terapeutických techník.

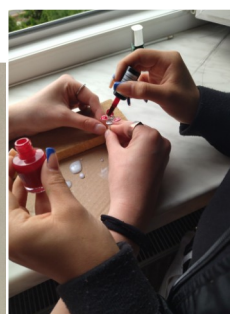
Artefiletika – zvolili sme si rozfukovanie tušu a následne prácu so škvrou a v predstavách sme hľadali fantazijné krajiny, postavy, veci...

Land-art – práca s prírodným materiálom priamo v teréne, oboznamovali sme sa s prírodným materiálom, utvárali pozitívny vzťah k prírode, spolupracovali na spoločnom diele.

Relaxačné oma-

ľovanky – tvorba obrazcov z geometrických tvarov pomocou kružidla.

Asambláž – trojrozmerná koláž (na fotografii).

Diela študentov odboru výchovateľsko-opravnateľská činnosť

Je smutné, že obeťami podvodníkov sa stávajú tí najzraniteľnejší

Čoraz častejšie počúvame o prípadoch, kedy boli napadnutí ľudia, ktorí sú oveľa slabší a zraniteľnejší ako my. Prečo sa to deje?

V prvom rade sa treba zamyslieť nad tým, ktoré skupiny ľudí ľahko „naletia“ rečiam kadejakých podvodníkov. Osobne si myslím, že najzraniteľnejšou skupinou sú deti. Veľakrát sa totiž stáva, že dieťa, ktoré je samo doma, je upozornené na to, aby neotváralo nikomu cudziemu. Myslím si, že dieťa dokáže podvodníkovi naletieť práve preto, lebo v týchto situáciách cudzincovi stačí povedať: „Som kamarát tvojho ocka.“ alebo „Som kamarát tvojej mamy.“ a problém je na svete. Mám pocit, že týmto pádom môže ľahko dôjsť aj k únosu, keďže deti dokážu uveriť všetkému. Podľa mňa by rodičia mali dbať na opatrnosť svojich detí a nenechávať ich bez dozoru a je potrebné, aby im vysvetlili, aké je nebezpečné dôverovať cudzím ľuďom.

Mám pocit, že nielen malým deťom, ale aj teenagerom sa

môže stať, že „naletia“ podvodníkovi. Žijeme v dobe sociálnych sietí a mladí ľudia sú na nich doslova závislí. Myslím si, že častejšie práve mladé dievčatá naletia internetovým podvodníkom, ktorí sa na sociálnych sieťach prezentujú falošnou identitou. Začína to najmä nevinnými rozhovormi na chate. Internetoví podvodníci sa najprv snažia svoje obeť namotať lichôtkami a získať si ich dôveru. Dievčatá im začnú natoľko dôverovať, že im prezradia tie najtajnejšie informácie. Veľakrát prídu na to, že sa jedná o podvodníka až vtedy, keď sa dohodnú na spoločnom stretnutí. No vtedy už môže byť neskoro. Na takýchto stretnutiach často dochádza k fyzickým a psychickým útokom, ba dokonca k sexuálnemu obťažovaniu. A tu už nastáva obrovský problém, pretože na týchto mladých ľuďoch to môže zanechať nielen psychické, ale aj sociálne následky. Podľa mňa by sa rodičia mali viac zaujímať o svoje deti, mali by ich počúvať a v prvom rade by si na ne mali nájsť čas. Myslím si, že občas by nebolo na škodu overiť si, aké sociálne kontakty ich dieťa udržiava. Nemalo by sa to však robiť pod nátlakom alebo bez toho, aby ich dieťa o tom vedelo, pretože sa môže cítiť ponížené, keďže je to zásah do jeho súkromia.

Medzi ľuďmi, ktorí môžu byť ľahko ohrození podvodníkmi patria aj seniori a zdravotne znevýhodnení občania. Ich dôverčivosť a dobroprajnosť sa im častokrát nevyplatí. Myslím si, že podvodníci sa zameriavajú najmä na seniorov, ktorí žijú sami, takže sa nemajú ako brániť a je jed-

noduchšie ich zmanipulovať. Napriek tomu, že je šírená osвета, či už formou médií alebo bezpečnostnými zložkami, počet oklamanych seniorov je stále dosť vysoký. Bežne od seniorov vymáhali peniaze podvodom falošní plynári, vodári, elektrikári. Skrátka osoby, ktoré boli podľa seniorov dôveryhodné. A tak ich ľahko pustili do bytu. Veľakrát sme počuli o prípadoch, keď seniorom niekto zavolá a povie im, že niekto z ich blízkych mal veľmi ťažkú nehodu a treba uhradiť pobyt v nemocnici. Seniori v takýchto prípadoch nekonajú rozvážne a podvodníkom častokrát odovzdajú všetky svoje úspory. Veľakrát sa jedná o nemalé sumy peňazí. Myslím si, že seniori by mali mať na zreteli, že v takýchto situáciách by nemali konať unáhlyne a informácie si preveriť a mali by kontaktovať svojich najbližších. Aj zdravotne postihnutí ľudia sú ľahkým a častým terčom podvodníkov, pretože si o nich myslia, že sa nedokážu brániť. A častokrát je to asi aj pravda. Podľa mňa je smutné, že niektorí ľudia v našej spoločnosti sa dokážu prizívať na ľudskom nešťastí a nemajú žiadne zábrany.

Podvodníci svoje nápady neustále vylepšujú a zdokonaľujú, a preto je čoraz ťažšie identifikovať ich. Mali by sme byť v tomto smere všímaví a obozretní, aby sme dokázali vo vhodnej chvíli správne reagovať a zasiahnuť. A naďalej šíriť osvetu!

Miriama Čerňanská, 4.A

Vo víre pracovných povinností sme sa nestratili!

Súvislá dvojtýždňová prax preverí našu pripravenosť do budúceho povolania

Dvojtýždňovú prax som absolvovala v Domove sociálnych služieb ARCHA, kde sa nachádzajú klienti s rôznymi postihnutiami. Nevedela som, čo ma presne čaká, pretože predtým som pracovala v domove dôchodcov a na úrade. Spomedzi spomínaných miest jednoznačne víťazí Archa – tam sa mi páčilo najviac. Prečo? Bolo

to tam živšie a klienti boli veľmi aktívni. Každé ráno sa veľmi tešili z našej prítomnosti. Ale musím priznať, že niekedy sa s nimi pracovalo ťažšie, najmä keď nemali “svoj deň”. Prvý týždeň sme sa venovali športovaniu (na fotkách). Pre klientov sme usporiadali rôzne aktivity, napr. prekážkový beh, triafanie loptou, natáhovanie svalstva ... Druhý týžden bol zasa “Farebný týždeň”. Venovali sme sa rôznym farbám, určovali sme, čo je pre ne typické a k danej farbe sme pripravili aj ac-

tivity, napr. počas modrého dňa sme “zažili” aktivitu rozbuřene more, na žltý deň sme vyrábali slniečka z papiera. Ku koncu týždňa sme mali možnosť zabaviť sa na podujatí s názvom Archácky Juniáles. Bavili sme sa všetci – študenti, pracovníci a, samozrejme, najmä klienti. Táto prax ma veľmi obohatila, zasa som sa naučila nové veci, ktoré môžem v budúcnosti využiť.

Mária Vavrová, 3.A

Tohtoročnú prax som absolvovala v Aktivačnom centre – je to samostatné oddelenie úradu

organizačne začlenené pod odbor služieb sociálnych vecí a rodiny zaoberajúce sa prioritne aktiváciou občanov v zmysle zákona o pomoci v hmotnej núdzi.

Kladiete si otázku, v čom spočíva činnosť referenta na aktivačnom centre? Napr. vyhľadáva organizátorov činností v regióne úradu a uzatvára s nimi dohodu, zabezpečuje kontakt s občanmi v hmotnej núdzi vhodnými na aktiváciu a vypracúva pre nich ponuky na vykonávanie činností, vedie dokumentáciu o účasti občanov na výkone činnosti (evidencia dochádzky), vykonáva kontrolu dodržiavania liečebného režimu občanov v hmotnej núdzi, atď.

Môžem povedať, že v rámci absolventskej praxe som si obohatila svoje doterajšie teo-

retické vedomosti a čiastočne získala praktické skúsenosti pri práci s ľuďmi, pri administratívnych a korešpondenčných prácach s využitím informačných technológií a systémov. Využila som svoje skúsenosti získané v rámci štúdia a prispela som k plneniu úloh na agende aktivačného centra. Zamestnanci úradu práce boli ku mne ústretoví a vyjadrili spokojnosť s mojim pracovným výkonom.

V budúcnosti by som sa však radšej venovala práci so starými ľuďmi, pretože táto práca ma viac naplňa a obohacuje.

Karolína Kopecká, 3.A

Inšpirovali ma k dobrovoľníctvu ...

Dvojtýždňovú súvislú prax som strávila v DSS - Domov sociálnych služieb v Bánovciach nad Bebravou. Pracovala som s dôchodcami. Počas tejto praxe som vnímala veľa vecí, napríklad správanie dôchodcov - niektorí zabúdajú, iní ani nevedia, kto sú alebo kde sú, niektorí majú svoj svet a ďalší sú celkom v pohode. Každý jeden z nich je jedinečný a úžasný. Niektoré dni - najmä tie upršané - sa im moc nechcelo pracovať, no v iné dni boli šťastní a tešili sa na každú aktivitu, ktorú sme si pre nich pripravili, napr. hudobnú, tvorivú,

športovú.

Mojou obľúbenou činnosťou bolo brať ich na prechádzky - aj oni sami to zbožňovali najviac. Po všetky teplé dni sme si počas prechádzok užívali slnečné lúče a popri tom sme sa s klientmi rozprávali na hocijaké témy.

Ja osobne túto prax hodnotím úplne super, s klientmi - dôchodcami sa mi pracovalo úžasne! Boli ochotní a dobre naladení takmer každý deň. Páčilo sa mi vidieť ich úsmev a radosť, keď nás každé ráno videli a každý deň pri odchode sa nás pýtali, či sa na druhý deň objavíme tiež.

Myslím si, že tak ako sme si my zvykli na nich aj oni si zvykli na nás, preto som sa na konci

praxe rozhodla naďalej do DSS chodiť ako dobrovoľník a tvoriť pre klientov - dôchodcov aktivity aj naďalej. Sú to úžasní ľudia, ktorí sa tešia z akejkoľvek prítomnosti a aktivity. S touto praxou som veľmi spokojná.

Alexandra Karmanová, 3.A

Výzva radosti!

Na hodinách psychológie v rámci témy City a emócie dostali prváci zaujímavú domácu úlohu v podobe výzvy radosti - mali mesiac na to, aby čo najlepšie spoznali svojho náhodne vybraného spolužiaka/ spolužiačku a urobili mu/jej radosť akýmkoľvek spôsobom. Do tejto výzvy sa zapojila aj ich pani učiteľka. **Aká je spätná väzba?** Prečítajte si pár autentických odpovedí.

Petka M.: „Ja som urobila radosť Martinovi. Kúpila som mu sladkosti a proteínové tyčinky, cítila som sa pri tom celkom dobre, lebo som ho mohla potešiť. Mňa potešil Aleš a kúpil mi sadu ceruziek a niečo ako notes na kreslenie, cítila som sa pri tom veľmi dobre, lebo ma to veľmi potešilo.“

Lea I.: „Ja som urobila radosť Adriánovi S., kúpila som mu sladkosti a proteínové tyčinky, cítila som sa pri tom super, že som urobila niekomu radosť, pretože rada robím ľuďom radosť len tak. Mňa potešila Zuzka, dala mi pastelky a čokoládu, urobilo

mi to lepší deň a hneď som si išla aj kresliť, cítila som sa úžasne, lebo mi dlho len tak niekto neurobil radosť.“

Bianka H. „Ja som urobila radosť Baške. Napísala som jej správu o tom, ako ju mám rada a za čo všetko jej ďakujem, pretože je veľkou a neoddeliteľnou súčasťou našej triedy a cítila som sa pri tom dobre. Bola potom šťastná a to urobilo šťastnou mňa.“

Zuzka M.: „Radosť som mala spraviť Lei I., tak som jej kúpila pastelky na kreslenie, lebo už od začiatku školského roku hovorí, že rada kreslí a k tomu som jej kúpila ešte čokoládu. Mne radosť spravila Baška tým, že mi kúpila zápisník s perom.“

Lea B.: „Ja som spravila radosť Peti Ch. Dala som jej hračku pre psa a kapsičku pre mačku. Cítila som sa

pri tom dobre, spravilo mi to radosť, že som ju mohla potešiť. Petu to potešilo. Mňa potešil Kiko. Dal mi odtrhnutý orgován a sviečku. Spravilo mi to dosť radosť.“

Pani učiteľka: „Mne spravila obrovskú radosť Matka K., ktorá pre mňa zložila nádhernú pieseň, vždy keď si ju prečítam, vyčarí mi veľký úsmev na tvári. Musím povedať, že Matka je skutočne talent. Ďakujem ešte raz!“

A čo povedať na záver? Snáď len toľko, že sme všetci na vlastnej koži zažili to, o čom by sme nemali len teoreticky hovoriť, ale prakticky to zaviesť do nášho každodenného života... Prijímať a rozdávať radosť je krásne! Rovnako krásne je prijímať a rozdávať lásku... City a emócie sú jedny zo základných foriem prežívania vzťahu k predmetom a javom skutočnosti, sú základom tvorenia vzťahov človeka k sebe a k iným.

Tak cít'me, prosím!

Postrehy študentov zozbierala p. uč. Mujkošová

**PRIJÍMAŤ A
ROZDÁVAŤ
RADOSŤ JE
KRÁSNE!** ❤️

CSOŠ SV.TERÉZIE Z LISIEUX

Rozlúčka so školou...

"Ani sme sa nenazdali a naše školské povinnosti sa chýlia ku koncu!" Takto si povzdychli naši štvrtáci, keď sa lúčili so spolužiakmi z nižších ročníkov. Prechádzaním po triedach si pripomínali svoje začiatky, drobné starosti, ale najmä spolu prežité radostné chvíle.

Maturitná skúška preverila vedomosti aj pevné nervy...

Štvrtáci úspešne zavřili jednu etapu svojho života, sú pripravení smelo vykročiť do tej ďalšej. Prajeme im veľa šťastia - či už pri pokračovaní v štúdiu alebo v budúcom zamestnaní. Tiež im prajeme, aby sa ich zamestnanie pre nich stalo povoláním a aby preň boli také zapálení ako celý pedagogický zbor, ktorý ich viedol a formoval. red.

LÁSKA

Láska je ako voda, ktorá si hľadá cestu.
 Láska je ako kvet, každý deň s inou vôňou.
 Láska je ako strom, každým rokom mohutnie.
 Láska je ako farby, menia sa na strome počas roka.
 Láska je ako vietor, vánok i víchrica.
 Láska je ako nekonečná reťaz, každý deň pribúdajú na nej nové očká.
 Láska je ako dúha, zrazu sa objaví, no takisto sa aj rozplynie. Láska je niečo, čo si strážiš...

Baška, I.A

ŠKOLSKÝ ČASOPIS EXPERIMENT

Občasník CSOŠ sv. Terézie z Lisieux v Bánovciach nad Bebravou.

Vychádza 2x za rok.

Šéfredaktorka: Sára Mináriková, 3.A

Redakčná rada: Anna Mária Jeřábková, Liana Čelinská a Terézia Dzuríková, 4.A, Klaudia Robotová, Lucia Striežencová a Andrea Bližnáková, 2.A.

Fotografie poskytujú študenti a pedagógovia CSOŠ.